

1 DOEL EN TOEPASSINGSGBIED

Algemene instructie voor het keuren en certificeren of afgeven van verklaringen i.v.m. de verzending van levende paardachtigen (verder aangeduid als paarden) vanuit Nederland naar het grondgebied van andere lidstaten.

2 WETTELIJKE BASIS

2.1 EU-regelgeving:

- RL 90/425/EEG inzake veterinaire en zootechnische controles in het intracommunautaire handelsverkeer in bepaalde levende dieren en producten in het vooruitzicht van de totstandbrenging van de interne markt;
- RL 90/426/EEG tot vaststelling van veterinaire voorschriften voor het verkeer van paardachtigen en de invoer van paardachtigen uit derde landen;
- RL 90/427/EEG tot vaststelling van zoötechnische en genealogische voorschriften voor het intracommunautaire handelsverkeer in paardachtigen;
- RL 92/36/EEG wijziging, ten aanzien van paardepest, van Richtlijn 90/426/EEG tot vaststelling van veterinaire voorschriften voor het verkeer van paardachtigen en de invoer van paardachtigen uit derde landen;
- BE 92/130/EEG tot wijziging van de bijlagen B en C bij Richtlijn 90/426/EEG van de Raad (92/130/EEG);
- BE 93/623/EEG tot vaststelling van het identificatiedocument (paspoort) dat geregistreerde paardachtigen moet vergezellen;
- BE 2000/68/EG houdende wijziging van Beschikking 93/623/EEG en tot vaststelling van de identificatievoorschriften voor als fok- en gebruiksdier gehouden paardachtigen;
- VO 1/2005 inzake de bescherming van dieren tijdens het vervoer en daarmee samenhangende activiteiten en tot wijziging van de Richtlijn 64/432/EEG en 93/119/EEG en van Verordening(EG) nr 1255/97

2.2 Nationale wetgeving:

Gezondheids- en welzijnswet voor dieren

2.3 overige regelgeving:

Verordening identificatie en registratie van paardachtigen 2004 (PVE)

Memorandum van overeenstemming betreffende het verkeer van en de handel in paardachtigen Benelux (06-04-07)

3 DEFINITIES

- **paardachtigen:** als huisdier gehouden of in het wild levende paarden, met inbegrip van zebra's, en ezels of kruisingen daarvan;
- **geregistreerde paarden:** elke geregistreerde paardachtige als omschreven in Richtlijn 90/427/EEG (4) die wordt geïdentificeerd door middel van een identificatiedocument dat is afgegeven door de met het fokken belaste instantie of door elke andere bevoegde instantie van het land van oorsprong van de paardachtige die het stamboek of het rasregister van deze paardachtige beheert of elke vereniging of internationale organisatie die paarden beheert met het oog op wedstrijden of paardenrennen
- **slachtpaarden:** paardachtigen die zijn bestemd om, hetzij rechtstreeks hetzij na via een markt of een erkend verzamelcentrum te zijn doorgevoerd, naar een slachthuis te worden gebracht om daar te worden geslacht;
- **stamboek:** alle boeken, registers, kaartsystemen of informatiedragers:
 - die worden bijgehouden hetzij door een organisatie of vereniging, die officieel is erkend door een lidstaat, hetzij door een officiële dienst van de betrokken lidstaat, en
 - waarin de paarden worden ingeschreven of geregistreerd met vermelding van de bekende voorouders;
- **hippische sportorganisatie:** een organisatie die de paardensport professioneel bevordert;
- **identificatiedocument** (ook wel aangeduid als **paspoort**): document als bedoeld in beschikking 93/623/EEG en beschikking 2000/68/EG ten behoeve van de identificatie van paardachtigen, dat (na 1 januari 2004) in Neder-

land is afgegeven door het bestuur van het Productschap Vee en Vlees op grond van artikel 6 van de Verordening identificatie en registratie paardachtigen (PVE) 2004;

- **gemandateerde paspoortuitgevende instanties:** in Nederland erkende stamboeken of hippische sportorganisaties die door het PVE gevolmachtigd zijn om identificatiedocumenten uit te geven. In een register wordt het aan een paardachtige toegekende levensnummer/UELN nummer opgenomen, samen met de verdere gegevens van de betreffende paardachtige;
- **levensnummer/UELN nummer:** het door de voorzitter van het PVE aan de paardachtige toegewezen unieke 15-cijferige nummer in het Nederlandse identificatiedocument. Voor paardachtigen met een buitenlands identificatiedocument of een identificatiedocument wat voor 1 januari 2004 is afgegeven, is deze procedure anders verlopen en kan het unieke nummer er anders uit zien.
- **invoer:** het in Nederland in het vrije verkeer van de Gemeenschap brengen van één of meer paardachtigen uit derde landen;
- **FEI:** Fédération Equestre Internationale;
- **KNHS:** Koninklijke Nederlandse Hippische Sportfederatie.

4 WERKWIJZE EXPORTEUR

Aanvraag keuring

Een keuring dient vóór 07.00 uur op de werkdag voorafgaand aan de dag van keuring (bij voorkeur per fax) te worden aangevraagd bij de VWA-regio waaronder de plaats van export ressorteert. Exporten voor maandag moeten op vrijdag voor 07.00 uur zijn ingediend. Hierbij dient gebruik gemaakt te worden van een hiertoe door de VWA ter beschikking gesteld aanvraagformulier. Alleen volledig ingevulde formulieren worden in behandeling genomen.

Bescheiden welke bij de keuring moeten worden overlegd

- een volledig ingevuld en ondertekend aanvraagformulier; dit aanvraagformulier is verkrijgbaar op het VWA-regiokantoor;
- eigenaarsverklaring (zie bijlage 1)
- journaal bij reizen die langer dan 8 uur duren; dit voorschrift geldt voor paarden die als fok- of gebruiksdier op een gezondheidscertificaat volgens bijlage C van Richtlijn 90/426/EEG (= het Traces-model) reizen;
- identificatiedocument (zie hieronder):

Identificatiedocument

De exporteur overlegt bij elke keuring voor export het **originele** exemplaar van het identificatiedocument. Voor ieder identificatiedocument geldt dat het volledig moet zijn ingevuld, inclusief het beschreven signalement, waardoor duidelijk blijkt dat het document betrekking heeft op het onderhavige paard. Voor de verdere identificatie van het paard is tevens een transponder verplicht, waarbij het nummer van deze transponder in het identificatiedocument geregistreerd is. Indien het paard voor het intraverkeer bestemd is moet ook het diagram (de schets) in het paspoort ingevuld zijn door een hiervoor bevoegde persoon (in de regel erkende paardendierenarts).

Uitzonderingen op het identificatiedocument en/of de transponder:

- voor uit derde landen ingevoerde slachtpaarden is identificatiedocument (met transponderregistratie) niet verplicht;
- voor tijdelijk in de EU ingevoerde paarden (korter dan 6 maanden) uit derde landen is identificatiedocument (met transponderregistratie) niet verplicht; herkomst en verblijfstijd in Nederland moeten dan wel met importdocumenten aantoonbaar gemaakt kunnen worden;
- veulens jonger dan 7 maanden aan de voet van hun moeder hoeven (nog) niet van een identificatiedocument en transponder voorzien te zijn;
- bij sommige Nederlandse paarden vervangt een DNA-profiel van het paard de transponder (PVE geeft ontheffing voor de transponderverplichting voor gewetensbezwaarden);
- tijdelijk in Nederland ingevoerde paarden (korter dan 6 maanden) met een identificatiedocument uit een andere lidstaat hoeven niet van een transponder voorzien te zijn; herkomst en verblijfstijd in Nederland moeten dan wel met importdocumenten aantoonbaar gemaakt kunnen worden.

Modellen van identificatiedocumenten:

A. Nederlandse paarden:

1. een stamboekpaspoort, conform het model van BE 93/623/EEG (EU model) dat door een in Nederland erkend stamboek of een erkend stamboek in een ander lidstaat is afgegeven voor de hieronder vallende stamboekpaarden;
2. een sportpaspoort, conform het model van BE 93/623/EEG dat door een erkende hippische sportorganisatie is afgegeven (b.v. KNHS en FEI) voor (stamboek)sportpaarden;
3. een paspoort, conform het model van BE 93/623/EEG, neutrale PVE kaft, zoals dat sinds 1 januari 2004 wordt afgegeven door de door de PVE gemandateerde paspoortuitgevende instanties voor fok- en gebruikspaarden;

Voor erkende stamboeken en erkende sportorganisaties zie www.nl-paardenpaspoort.nl. De in deze lijst genoemde stamboeken en sportorganisaties zijn tevens gemandateerd als paspoortuitgevende instantie voor de uitgifte van paspoorten voor fok- en gebruikspaarden.

Alleen paarden waarvoor een paspoort zoals beschreven onder punt 1 of punt 2 is afgegeven, vallen onder de definitie van geregistreerde paarden!

De overige paarden met paspoort worden beschouwd als fok- of gebruikspaarden als zij voor het leven verhandeld worden.

B. Buitenlandse paarden :

1. een paspoort, gebaseerd op het model van BE 93/623/EEG (EU model), uitgegeven voor stamboekpaarden door erkende stamboekorganisaties;
2. een sportpaspoort, conform het model van BE 93/623/EEG dat door een erkende hippische sportorganisatie is afgegeven (b.v. FEI) voor (stamboek)sportpaarden (in Nederland geeft de KNHS de FEI-paspoorten uit).

Alleen paarden die voorzien zijn van een paspoort, uitgegeven door erkende buitenlandse stamboeken of erkende sportorganisaties (b.v. FEI) vallen onder de definitie van geregistreerd paard!

Alle overige paarden die voorzien zijn van een paspoort conform BE 93/623/EEG, uitgegeven door een gemandateerde buitenlandse instantie, worden beschouwd als fok- of gebruikspaarden als zij voor het leven verhandeld worden. Zie voor de lijst van erkende buitenlandse instanties: www.pve.nl, ga vervolgens naar paarden, adressen, stamboeken, erkende stamboeken in Europa, equine species.

Facilitaire voorzieningen

Om de keuring adequaat te laten verlopen zorgt de exporteur voor:

- verantwoordelijke werkomstandigheden voor de VWA-medewerkers;
- faciliteiten voor de administratieve afhandeling;
- voldoende assistentie voor een vlotte afwerking van de keuring;
- voldoende licht (gelijkwaardig aan daglicht) voor een goede beoordeling van de dieren;
- zonodig een voldoende grote overdekte ruimte om de dieren te laten lopen ter beoordeling van het locomotie-apparaat;
- dieren die voldoende schoon ter keuring worden aangeboden om te kunnen worden beoordeeld.

5 WERKWIJZE VWA

Algemeen

De officiële dierenarts wordt via het VWA-regiokantoor op de hoogte gesteld van de aangevraagde keuring door middel van een planlijst en een kopie van het aanvraagformulier.

Bij het uitvoeren van de keuring worden eventuele kledingvoorschriften in acht genomen.

De keuring dient binnen 48 uur voor inlading te geschieden, behalve bij slachtpaarden. Slachtpaarden worden tijdens het inladen gekeurd.

Alle paarden in Nederland dienen van een volledig ingevuld identificatiedocument volgens EU-model voorzien te zijn. Voor de modellen en uitzonderingen: zie **identificatiedocument**

Geregistreerde paarden worden geëxporteerd op een gezondheidsverklaring volgens bijlage B van Richtlijn 90/426/EEG (b.v. certificaatnr. 802001) als inlegvel in hun identificatiedocument. Ieder paard krijgt hierbij dus een eigen gezondheidsverklaring.

Fok- en gebruikspaarden of slachtpaarden moeten gecertificeerd worden door gebruik te maken van een gezondheidscertificaat volgens bijlage C van Richtlijn 90/426/EEG (het TRACES-model). Dit certificaat is geschikt voor de export van meerdere dieren. I.t.t. de gezondheidsverklaring dienen op het TRACES-certificaat alle gevraagde gegevens van o.a. de verzender en de ontvanger ingevuld te worden, de inhoudelijke verklaringen zijn gelijk. Overigens mogen ook geregistreerde paarden weg op een Traces-document (vaak makkelijker voor groepen paarden die zo op 1 document kunnen reizen).

Binnen de Benelux is vanaf 6 april 2007 een overeenkomst van kracht. Dit heeft tot gevolg dat alléén slachtpaarden nog gecertificeerd hoeven te worden naar België en Luxemburg. Geregistreerde paarden en fok- en gebruikspaarden, die op een geldige wijze geïdentificeerd zijn, en voorzien zijn van een volledig ingevuld paspoort, kunnen dus zonder gezondheidsverklaring of gezondheidscertificaat reizen binnen de Benelux.

Controle bescheiden

De VWA-dierenarts controleert de volgende bescheiden:

- een eigenaarsverklaring (volgens bijlage 1) ; hierin wordt verklaard dat betreffende dier(en) de afgelopen 15 dagen voor export niet in aanraking is (zijn) geweest met paarden die een infectie of besmettelijke ziekte hebben;
- het originele identificatiedocument; dit document moet volledig zijn ingevuld, inclusief het beschreven signalement, het bijpassende diagram en met de vermelding van het nummer van de bij het paard ingebrachte transponder (of DNA-profiel);
- de importpapieren bij paarden die tijdelijk in Nederland ingevoerd zijn (korter dan 6 maanden) en niet voorzien zijn van een identificatiedocument en transponder (afkomstig derde land), of van een transponder (afkomstig EU lidstaat);

- het journaal bij reizen langer dan 8 uur in het geval van paarden die vergezeld worden van een gezondheidscertificaat volgens bijlage C van Richtlijn 90/426/EEG (Traces-document) (zie voor de eisen betreffende het journaal ook bijlage II van Vo 1/2005/EG, de **Transportverordening**);
 - de vergunning van de vervoerder voor korte transporten (tussen 65 km en maximaal 8 uur) of voor lange transporten (langer dan 8 uur)
 - een getuigschrift van vakbekwaamheid voor de bestuurder of verzorger bij transporten langer dan 65 km.
 - bij reizen van meer dan 8 uur een certificaat van goedkeuring voor het vervoermiddel
- NB: voor privé vervoer van paarden (vakantie etc.) waarbij geen verband bestaat met een economische bedrijvigheid, of bij direct vervoer naar een kliniek op voorschrift van een dierenarts, zijn journaal, vergunning, getuigschrift van vakbekwaamheid en certificaat van goedkeuring niet verplicht.

Uitvoering keuring en controles

Identificatie

- aan de hand van de schets in het identificatiedocument wordt de identificatie van het dier vastgesteld; voor dieren uit derde landen (tijdelijk in Nederland ingevoerd) zonder identificatiedocument wordt een (nieuwe) schets op waardepapier gemaakt;
- het aflezen van een ingebrachte transponder is verplicht ter controle op een sluitende identificatie; het nummer van deze transponder is in het identificatiedocument vermeld; indien de certificerende dierenarts niet over de juiste afleesapparatuur beschikt dan dient de exporteur zelf voor afleesapparatuur zorg te dragen; soms is geen transponder aanwezig (tijdelijk in Nederland ingevoerde dieren uit derde landen of andere EU lidstaten) of vervangt een DNA-profiel de transponder, de identificatiecontrole berust dan uitsluitend op beschreven en getekende signalement.

NB: Indien er een paard voor export wordt aangeboden met een DNA-profiel, waarbij de schets en het beschreven signalement niet sluitend overeenstemmen met het betreffende dier, moet een bevestigingsonderzoek (DNA-profiel) uitgevoerd worden. Dit betekent dat de export op dat moment niet door kan gaan.

Gezondheidscontrole

- aan de hand van het fysieke onderzoek wordt vastgesteld dat het dier geen enkel klinisch ziekteverschijnsel vertoont en geschikt is voor de reis;
- de officiële dierenarts vergewist zich ervan dat geen enkel feit tot de conclusie leidt dat het dier de laatste 15 dagen voor de inspectie in aanraking is geweest met paarden die een infectie of een besmettelijke ziekte hebben (mede aan de hand van de eigenverklaring, zie [bijlage 1](#)), en dat het niet gaat om een dier dat in het kader van een uitroeiingsprogramma moet worden afgemaakt en gedestruëerd;
- tevens gaat de officiële dierenarts na of het dier voldoet aan de in de gezondheidsverklaring in punt c en d (in het gezondheidscertificaat in punt 3 en 4) gestelde voorwaarden; hierbij kan het volgende worden opgemerkt :
 - Nederland is vrij van paardepest;
 - in Nederland wordt niet tegen paardepest ingeënt;
 - in Nederland is gedurende de laatste 6 maanden geen dourine, kwade droes, paardenencefalomyelitis en vesiculaire stomatitis geconstateerd;
 - in Nederland komt geen infectieuze anemie voor;
 - in Nederland komen geen met rabiës besmette bedrijven voor.

Certificering

Indien alle voorgaande controles zijn uitgevoerd en in orde bevonden, wordt voor een geregistreerd paard de gezondheidsverklaring ingevuld, minimaal in de taal van het land van herkomst en in de taal van het land van bestemming. Op de plaats van het documentnummer wordt het levensnummer/UELN nummer van het paard uit het identificatiedocument ingevuld.

Bij de overige paarden (fok- en gebruikspaarden en slachtpaarden) wordt gecertificeerd met een gezondheidscertificaat volgens bijlage C van Richtlijn 90/426/EEG (het Traces-document). Hierbij worden de levensnummers/UELN nummers uit de paspoorten van alle betreffende paarden als identificatienummer van de dieren op het gezondheidscertificaat vermeld. Bij paarden uit derde landen zonder paspoort die tijdelijk in de Nederland verbleven hebben wordt een schets gemaakt en een staart- en manenplombe ingebracht, waarvan de nummers op het gezondheidscertificaat vermeld worden.

In punt c eerste gedachtestreepje van de verklaring (punt 3 van het certificaat) wordt de tekst: "of het is (de dieren zijn) afkomstig van het grondgebiedenz." tot aan het tweede gedachtestreepje doorgehaald.

In punt c (punt 3 van het certificaat) tweede gedachtestreepje kan de tekst: "of het is (de dieren zijn) ingeënt tegen paardepest op" worden doorgehaald indien bij de controles ook daadwerkelijk gebleken is dat niet is ingeënt.

Beide doorhalingen worden zowel in het Nederlands als in de van toepassing zijnde taal gedaan.

De gezondheidsverklaring / het gezondheidscertificaat wordt ondertekend en voorzien van naam, datum en plaats. De VWA houdt altijd toezicht op de inlading van slachtpaarden.

In het intraverkeer dienen de originele gezondheidsverklaringen/certificaten en de originele identificatiedocumenten de dieren te begeleiden.

Transport

- de dieren moeten zo spoedig mogelijk rechtstreeks, dan wel via een officieel erkend verzamelcentrum, van het bedrijf van herkomst naar de plaats van bestemming worden vervoerd;

- de dieren worden, voorzover het wegvervoer betreft, vervoerd met daarvoor geschikte vervoermiddelen conform Bijlage I, hst. II en VI van Vo 1/2005/EG (transportverordening) en voorzien van de juiste vergunningen (zie ook instructie **WLZVL-026** "Wegvervoer van gewervelde dieren" en **WLZEV-008** "Vergunningen voor vervoer van gewervelde dieren"; zie ook na het laatste gedachtenbolletje onder punt 5, "Controle bescheiden", de uitzonderingen voor vervoer van paarden zonder economische bedrijvigheid); de vervoermiddelen zijn voorafgaand aan het vervoer gereinigd en ontsmet;
- bij reizen van paarden langer dan 8 uur, vergezeld van het gezondheidscertificaat conform Richtlijn 90/426/EEG bijlage C (meerdere dieren per certificaat mogelijk), controleert de officiële dierenarts het door de vervoerder opgestelde journaal (zie voor de eisen betreffende het journaal bijlage II van Vo 1/2005/EG), en plaatst daar, indien akkoord, een naam stempel op; in het TRACES-bericht wordt er kennis van gegeven dat er een journaal bestaat; het journaal is niet vereist voor geregistreerde paarden die reizen op de gezondheidsverklaring als in legvel in hun identificatiedocument, omdat voor deze categorie ook geen maximale reistijden gelden (op deze verklaring wordt geen verzend- of ontvangstadres genoteerd);
- slachtpaarden worden onder toezicht ingeladen, waarbij er rekening mee gehouden moet worden dat paarden nooit in meerdere lagen geladen mogen worden.

Traces

Het certificaat wordt zo spoedig mogelijk na certificering verzonden naar de afdeling VTA van het VWA-regiokantoor. VTA zet de gegevens in het TRACES-systeem.

De intracommunautaire verplaatsing van paarden die reizen met een gezondheidsverklaring als inlegvel in hun identificatiedocument hoeft niet in het TRACES-systeem te worden ingebracht; dit hangt ook samen met het feit, dat op de gezondheidsverklaring geen verzender of ontvanger wordt vermeld.

6 BEVOEGDHEDEN EN VERANTWOORDELIJKHEDEN

De officiële dierenarts die de exportcertificering verricht is verantwoordelijk voor de gecertificeerde vrijwaring ten aanzien van de ontvangende lidstaat of regio van deze lidstaat.

7 TOELICHTING

Deze instructie is van toepassing op zowel de verzending van paarden in het kader van handelsverkeer, als op paarden die reizigers vergezellen naar een andere lidstaat zonder dat er sprake is van een winstoogmerk of economische bedrijvigheid (b.v. in het kader van een evenement of concours, of vakantie).

Bij certificering dient opgelet te worden dat m.b.t. de genoemde ziekten op het certificaat de gezondheidsstatus van Nederland vermeld wordt. Bij geïmporteerde paarden dient nagegaan te worden welke status het dier heeft (bijv. enting tegen paardepest).

Paarden die tijdelijk (korter dan 6 maanden) in de EU ingevoerd worden vanuit derde landen zonder identificatiedocumenten moeten met behulp van hun importpapieren aantoonbaar kunnen maken dat zij binnen deze periode van 6 maanden weer vertrekken om niet in de problemen te geraken zonder het normaal vereiste identificatiedocument (en transponder). Paarden die langer dan 6 maanden in Nederland verblijven moeten namelijk voorzien worden van een identificatiedocument en een transponder.

Door de overeenkomst die met ingang van 6 april 2007 tussen Nederland, België en Luxemburg van kracht is geworden, is certificering van geregistreerde paarden en fok-of gebruikspaarden (anders dan voor de slacht) tussen deze landen overbodig geworden.

In de huidige versie van de instructie is het nieuwe planningskader verwerkt en zijn enkele verduidelijkingen aangebracht.

BIJLAGE 1

voedsel en waren autoriteit

EIGENVERKLARING

behorend bij certificaatnr(s):

.....

(in te vullen door de VWA)

Ondergetekende,(naam),

wonende te:

.....

..... (adres, postcode en woonplaats),

verklaart hiermee dat de paardachtige(n) met het (de) volgende paspoortnummer(s), waarvan hij eigenaar of verzorger is :

.....
.....
.....
.....

gedurende tenminste de laatste 15 dagen voor de inspectie ten behoeve van exportcertificering niet in contact is (zijn) geweest met paardachtigen die aan een infectie of besmettelijke ziekte lijden en niet afkomstig is (zijn) van een bedrijf waarvoor veterinairerechtelijke verbodsmaatregelen van toepassing zijn.

Handtekening:

Aldus naar waarheid ingevuld en ondertekend op:

.....

.....

ARTIKEL 225 WETBOEK VAN STRAFRECHT

HIJ DIE EEN GESCHRIFT WAARUIT ENIG RECHT, ENIGE VERBINTENIS OF ENIGE BEVRIJDING VAN SCHULD KAN ONTSTAAN, OF DAT BESTEMD IS OM TOT BEWIJS VAN ENIG FEIT TE DIENEN, VALSELIJK OPMAAKT OF VERVALST, MET HET OOGMERK OM HET ALS ECHT EN ONVERVALST TE GEBRUIKEN OF DOOR ANDEREN TE DOEN GEBRUIKEN WORDT, INDIEN UIT DAT GEBRUIK ENIG NADEEL KAN ONTSTAAN, ALS SCHULDIG AAN VALSHEID IN GESCHRIFT, GESTRAFT MET GEVANGENISSTRAF VAN TEN HOOGSTE VIJF JAAR. MET DEZELFDE STRAF WORDT GESTRAFT HIJ DIE OPZETTELIJK GEBRUIK MAAKT VAN HET VALSE OF VERVALST GESCHRIFT ALS WARE HET ECHT EN ONVERVALST, INDIEN UIT DAT GEBRUIK ENIG NADEEL KAN ONTSTAAN.